

Список використаних джерел:

1. Гусейнова А. А., Кон І. С., Словник по етиці. М. : Політздат, 2005. – 430 с.
2. Ларіна Т. В. Категорія ввічливості в англійській культурі. М. : Академія, 2003. – 495 с.
3. Панкеев І. А. Енциклопедія етикету. М. : Олма – Прес, 2002. – 384 с.
4. F. Scott Fitzgerald. The Great Gatsby. London. Penguin Books. – 188 p.
5. Формановська Н. І. Мовний етикет і культура спілкування. М. : ЕКСМО, 1989. – 150 с.
6. Yu. A. Dubovsky, A. V. Kucher. Functional Communication in English. Kiev.: Vysca Skola Publishers, 1991. – 312 p.

Анастасія Ковальчук

Науковий керівник: к. п. н., ст. викл. Дзюбенко І. А.

**ФОРМУВАННЯ ФОНЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ВИЩИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ**

Звукова сторона мови є невід’ємною її частиною, а тому навчання правильної артикуляції – одна з основоположних задач будь-якого викладача іноземних мов. Практика показує, що допущення фонетичних помилок нічим не краще за допущення, скажімо, помилок граматичних – за наявності їх утруднюється або й зовсім унеможлиблюється взаєморозуміння співрозмовників.

Проблему формування фонетичної компетенції вчені давно помітили і добре дослідили, проте і досі залишаються питання, які варто було б розглянути глибше. Найфундаментальніші роботи з цієї теми належать наступним дослідникам: Н. Ф. Бориско, А. А. Калита, Т. В. Янчева, В. Ю. Паращук, М. П. Дворжецька, Г. Ділінг, У. Хіршфелд та інші.

В процесі еволюції людського мислення та мовлення, встановлювалися й певні артикуляційні стандарти в кожного з народів, зручні саме для них. Вивчаючи іноземну мову, людина адаптує звуки цієї мови під свою рідну. Задачею викладача іноземних мов є адаптація психофізіологічних механізмів артикуляції студентів відповідно до фонетичних стандартів мови, що вивчається.

Для поглибленого вивчення звукового складу мови, вчитель може пропонувати до розгляду фонетичну систему з різних боків:

- Вивчення артикуляції і сприйняття звуків з точки зору будови людського організму (фізіологічна фонетика);
- Вивчення ролі та функції звуків як смислорозрізняючих елементів на різних рівнях мовлення (фонологія);
- Аналіз та опис фізичних властивостей звуків мови (акустична

фонетика);

- Вивчення історичних змін фонетичної будови (історична фонетика);

- Вивчення фонетичних явищ з використанням експериментального методу (експериментальна фонетика) [2, с. 68].

За допомогою порівняльного аналізу фонетичних систем рідної мови та іноземної мови, що вивчається, можна досягти здійснення принципу свідомості у навчанні.

При формуванні фонетичної компетенції особливої уваги необхідно звернути на ті звуки, невірна артикуляція яких може призвести до невірного сприйняття співрозмовником сказаного (напр. Ship [ʃɪp] / sheep [ʃi:p]) [2, с. 69].

Переважає більшість наукової літератури користується таким поділом звуків на групи:

1. Звуки, які повністю або майже повністю збігаються із звуками рідної мови.

2. Звуки, яких немає в рідній мові.

3. Звуки, що частково збігаються, але мають і суттєві відмінності [3–4].

Очевидним є той факт, що найлегше даються звуки першої групи. Звісно ж, набагато більше проблем викликають звуки другої та третьої груп. При цьому, пояснюючи звуки другої групи, викладачеві достатньо просто детально роз'яснити їх артикуляцію. А ось для звуків третьої групи необхідно ще й означити суттєві відмінності цих звуків від звуків рідної мови та надати рекомендації для уникнення калькування звуків з рідної мови [4].

Коли перед викладачем постає питання «Коли ж саме розпочинати формування фонетичної компетенції – на якому курсі та на якому саме етапі?» – однозначної відповіді не знаходиться. Це зумовлено групою факторів:

1. Артикуляційні навички не формуються миттєво, а є результатом постійних, систематичних тренувань.

2. Набуті, але недостатньо закріплені артикуляційні навички можуть втрачатися учнями, що призводить до калькування звуків з рідної мови.

3. Допущені у артикуляційні помилки потрібно виправляти негайно, бо інакше вони можуть перерости у негативні навички [1, с. 6].

Виходячи із зазначеного, можна зробити висновок про те, що формування фонетичної компетенції у вищих навчальних закладах є кропіткою роботою не тільки студентів, але й їх викладачів. Недостатній рівень фонетичної компетенції може зумовити непорозуміння між співрозмовниками, в той час, як високий рівень, у свою чергу, забезпечить комфортну та безперешкодну комунікацію.

Список використаних джерел:

1. Бориско Н. Ф. Методика формування іншомовної фонетичної компетенції // Іноземні мови: наук.-метод. Журнал. – 2011. – № 3. – С. 3–14.
2. Калита А. А., Янчева Т. В. Навчання аудіюванню фонетичних явищ з метою формування навичок вимови // Методика викладання іноземних мов: наук.-метод. Зб. Вип. 22. – К. : КДППМ, 1993. – С. 67–71.
3. Навчальні матеріали з практичної фонетики англійської мови для студентів 1 курсу / Укладачі: В. Ю. Парашук, М. П. Дворжецька. – К., 2003. – С. 25.
4. Dieling H., Hirschfeld U. Phonetik lehren und lernen. – Berlin, München: Langenscheidt, 1995. – S. 25.

Олена Козак

Науковий керівник: к. і. н., доц. Скус О. В.

**ЗДОБУТКИ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО В ДОСЛІДЖЕННІ
УКРАЇНСЬКОГО ФОЛЬКЛОРУ**

Головною роботою Павла Чубинського стала «Праця етнографічно-статистичної експедиції в Західно-Руський край» споряджена Російським Географічним Товариством в якій було зібрано і досліджено тисячі здобутків української фольклористики. В цій праці було настільки широко охоплено і пропрацьовано матеріал, що у 1873 році Російське географічне товариство нагородило П. Чубинського золотою медаллю, його праці з етнографії та статистики були відзначені золотою медаллю другого ступеня на міжнародному конгресі в Парижі 1875 року, а 1879 року він отримав Уваровську премію за семитомне видання «Праць...».

Вже більше ста років пройшло з моменту публікації «Праць...», проте вона й досі лишається одним з найважливіших і, в певному сенсі, неперевершених джерел вивчення національної традиції. Тому цілком виправданим є інтерес до зібрання не лише як до факту історії науки, але і як до живого джерела сучасних дослідницьких пошуків.

Фольклорній прозі було присвячено два відділи другого тому, проте і інші розділи суттєво доповнюють та надають краще уявлення про життя та побут українського народу. Зокрема він зібрав та проаналізував сюжети українських казок який налічував 148 фантастичних та 145 побутових. Найбільше його зацікавили казки з міфологічним сюжетом, оскільки Павло Чубинський вважав, що це пряме відтворення міфології. Вчений зазначав, що така маса зібраного матеріалу була зібрана завдяки чуйності місцевого населення. [2, с. 6]

Також Павлу Платоновичу вдалось зібрати понад 4000 пісень, що є